

– Особенность кадетского класса в том, что подростки должны оценивать правомерность собственного поведения как бы со стороны, наблюдать окружающих и быть примером для своих сверстников.

Большой проблемой нашего общества является отношение молодежи к срочной воинской службе. Часто молодежь не только не стремится к выполнению своего конституционного долга по защите Отечества, но и во много просто не готова к этому физически и морально. Отсюда и страх, и неуверенность в себе и в своих силах, нежелание идти в Армию, высокий уровень несчастных случаев, неуставных взаимоотношений и суицидов.

В этой связи возрастает роль системы как традиционного школьного, так и дополнительного образования у молодежи, высокого чувства гражданской ответственности, патриотизма и правового воспитания. Осознание общественного и воинского долга, любви к Отечеству и его защите. Возрастает ответственность за выработку здорового образа жизни среди молодежи.

По данным Управления образования Карагандинской области всего 402 общеобразовательных школ из них 10 специализированных школ-лицей интернатов. В регионах области только 12 школ имеют классы «Жас Сарбаз», в городе - 10 школ, что составляет всего 3 %.

Однако существуют некоторые проблемы: отсутствие единой программы обучения в классах «Жас Сарбаз», дополнительное финансирование по оплате труда преподавателям, задействованных в обучении данных учащихся, также необходимо выработать систему поступления выпускников классов «Жас Сарбаз» с приоритетной возможностью поступления в Высшие военные учебные заведения Министерства обороны и подведомственные учреждения[4].

Таким образом, актуальность создания кадетских классов во всех общеобразовательных школах вызвано необходимостью формирования у подростков чувства ответственности за судьбу Казахстана, своего родного края и готовности к защите Отечества в духе и традициях предков.

Литература:

- 1.Послание Главы государства Касым-Жомарта Токаева народу Казахстана «Справедливый Казахстан: закон и порядок, экономический рост, общественный оптимизм» - 2024
2. Положение о специализированных классах «Жас Сарбаз» общеобразовательных учреждений Республики Казахстан – 2018
3. Методическое руководство для специализированных классов "Жас Сарбаз" – 2018
- 4.Устав военно-патриотического движения «Жас сарбаз» - 2018

Омарова А.Т., Біраяқ Ж.Б.
Е.А Бөкетов атындағы Қарағанды университеті

ЖАСТАРҒА ӘСКЕРИ-ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕНІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ

Қазақстан Республикасындағы әскери-патриоттық тәрбие азаматтардың, әсіресе өскелең ұрпақтың бойында жоғары адамгершілік қасиеттерді, азаматтық жауапкершілікті және өз Отанын қорғауға дайындықты дамытуға бағытталған мемлекеттік идеологияның маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Оның терең тарихи тамыры бар және елдегі білім мен тәрбие жүйесінің маңызды бөлігі болып табылады. Мемлекет пен оның азаматтарының қауіпсіздігі басымдыққа ие болып отырған қазіргі заманда әскери-патриоттық тәрбиенің маңыздылығын асыра бағалау мүмкін емес. Бұл үдерістің басты мақсаты – өз елін құрметтейтін және бағалайтын, сонымен қатар оның мүддесін белсенді түрде қорғауға дайын жеке тұлғаны қалыптастыру.

Қазақстанда дәстүрлі ұлттық құндылықтарды әскери-патриоттық тәрбие жүйесіне енгізуге ерекше көңіл бөлінеді. Қазақ халқының тарихы ел тәуелсіздігі мен егемендігі үшін күрескен ата-бабаларының ерлік істерінің мысалдарына толы. Бұл мысалдар бүгінде жастардың бойында патриоттық сананы қалыптастыруға негіз болып отыр. Отанға деген сүйіспеншілікті, оның тарихы мен дәстүрін құрметтеуге тәрбиелеу бейбіт уақытта және әскери қауіп жағдайында азаматтық борышын өтеуге дайын, үйлесімді тұлғаны қалыптастыруда шешуші рөл атқарады.

Қазақстандағы әскери-патриоттық тәрбиенің негізгі бағыттарының бірі – жастарды қарулы күштердегі қызметке дайындау. Еліміздегі көптеген оқу орындарында әскерге шақыру алдындағы дайындық бағдарламасы енгізіліп, онда студенттер әскери қызметке қажетті негізгі білім мен дағдыларды алады. Бұған әскери іс негіздерін, қазақ армиясының тарихын оқу, сондай-ақ оқу-жаттығу және қорғаныс бойынша тәжірибелік сабақтар кіреді. Осылайша, жастар тек теориялық білім алып қана қоймай, қажет болған жағдайда пайдалы болатын практикалық дағдыларды дамытады.

Әскери-патриоттық тәрбие жүйесінде қоғамдық және жастар ұйымдары маңызды рөл атқарады. Қазақстанда жастарды патриоттық, Отанға деген сүйіспеншілік рухында тәрбиелеуге белсене атсалысатын «Жас Ұлан», «Жас сарбаз» сияқты түрлі жастар бірлестіктері бар. Бұл ұйымдарда әскери қызметті насихаттауға бағытталған іс-шаралар, әскери-спорттық ойындар, еліміздің және оның армиясының тарихына арналған сайыстар мен викториналар өткізіледі. Мұндай іс-шараларға қатысу жастардың өз елі туралы көбірек білуге ғана емес, сонымен бірге оған деген мақтаныш сезімін дамытуға көмектеседі.

Қазақстанның әскери-патриоттық тәрбие саласындағы мемлекеттік саясаты өскелең ұрпақтың бойында патриоттық рухты нығайтуға қолайлы жағдай жасауға бағытталған. Бұл саясаттың маңызды аспектілерінің бірі – мектепке дейінгі білім беруден бастап жоғары оқу орындарына дейінгі барлық деңгейдегі білім беру бағдарламаларына патриоттық құрамдас бөлікті енгізу. Бұл жастар арасында армия мен әскери қызметтің маңыздылығын түсінуді жүйелі және дәйекті түрде дамытуға, олардың бойында белсенді азаматтық ұстаным мен Отан алдындағы борышын өтеуге дайындықты қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Қазақстандағы әскери-патриоттық тәрбие халықтың тарихи дәстүрлерімен, мәдени ерекшеліктерімен тығыз байланысты. Қазақстан тарихы ұлттық болмыс пен өз еліне деген мақтаныш сезімін қалыптастыруға күшті ықпал еткен ерлік пен ерлік үлгілеріне толы. Айталық, Кенесары Қасымов, Абылай хан, Бауыржан Момышұлы сынды халық батырларының бейнесі жастарға шабыт көзі болып табылады. Олардың ерлік істері мен туған жерін қорғау жолындағы еңбектері ұрпақтан-ұрпаққа кітап, фильмдер, танымдық бағдарламалар арқылы беріліп, өскелең ұрпақтың өткенге деген терең құрметі мен ертеңіне деген жауапкершілік сезімін оятуда.

Әскери-патриоттық тәрбиенің маңызды бөлігі жастарды өз елінің және оның армиясының тарихымен таныстыруға бағытталған түрлі іс-шаралар мен бағдарламаларды ұйымдастыру болып табылады. Бұл мұражайларға экскурсиялар, Ұлы Отан соғысы оқиғаларына және басқа да маңызды тарихи сәттерге арналған мемориалдық орындарға бару, сондай-ақ Жеңіс күніне және басқа да мемлекеттік мерекелерге арналған салтанатты іс-шараларға қатысуды қамтуы мүмкін. Соңғы жылдары Қазақстанда да еліміздің әскери тарихына қатысты тарихи ескерткіштерді қалпына келтіру және сақтау жұмыстары белсенді түрде жүргізілуде, бұл жастар арасында осы оқиғалардың маңызын түсінуге ықпал етеді.

Қазақстандағы әскери-патриоттық тәрбие беру жүйесі тек жастармен жұмыс жасауды ғана емес, соғыс ардагерлерімен, әскери мамандармен және мемлекеттік органдардың өкілдерімен өзара іс-қимылды қамтиды. Ұлы Отан соғысының ардагерлерімен және басқа да әскери қақтығыстарға қатысушылармен кездесулер тұрақты түрде өткізіліп, онда жастар өткеннің ерлік істерінің тірі куәліктерін тыңдауға мүмкіндік алады. Бұл кездесулер жастарға әскери қызметтің маңыздылығын және өз елі үшін жауапкершілікті түсінуге көмектеседі. Жастарға тәрбиелік мәні зор, отансүйгіштік дүниетанымын қалыптастыруға ықпал ететін ардагерлер естеліктері мен тәжірибелерімен бөліседі.

Қазақстанда жастардың әскери-патриоттық тәрбиесіне ерекше көңіл бөлінеді, өйткені бұл олардың бойында Отанға деген сүйіспеншілікті, рухани қуат пен ұлттық мақтаныш сезімін тәрбиелейді. Ел болашағына үлес қосатын жауапты әрі қайсар азаматтарды қалыптастыру жолында тарихи тұлғалардың өнегелі өмірі мен нақыл сөздерінің тәрбиелік маңызы зор. Жастар үшін патриоттық тәрбие аясында ұйымдастырылатын іс-шаралар мен кездесулер, танымдық сапарлар – олардың ұлттық құндылықтарға деген құрметін арттыруға және өз елінің ерлікке толы тарихын білуге септігін тигізеді.

Қазақстанның танымал әскери тұлғаларының өмірі мен өнегелі сөздері жастардың рухын көтеріп, патриоттық сезімін күшейтеді. Мысалы, Ұлы Отан соғысының аты аңызға айналған батыры Бауыржан Момышұлы жастарға тәртіп пен адалдықты насихаттаған. Ол: «Тәртіпке бағынған құл болмайды, тәртіпсіз ел болмайды», – деп, тәртіптің жастарды еркіндікке жетелейтінін, ұлтты дамудың биік шыңына апаратынын атап өткен. Сонымен қатар, оның «Ел дегенде еміреніп, жұрт дегенде жүгініп қызмет ет» деген сөзі әрбір азаматтың Отан алдындағы парызын терең сезініп, халқына адал қызмет етуге үндейді. Бауыржан Момышұлы ерліктің табиғаттан келмейтінін, әр адамның бойындағы қасиет екенін атап өтіп, «Ерлік – табиғат сыйы емес, ең алдымен, өзінді өзін тәрбиелеуден туатын қасиет» деген қанатты сөзімен жастарды өзін-өзі тәрбиелеуге шақырады[1].

Жастарға Отанды қорғау мен ел үшін қызмет етудің маңыздылығын түсіндіруде Қасым Қайсенов те маңызды үлес қосқан. Оның «Жас ұрпаққа ерлік пен елдік рухты дарытатын – Отанды сүюдің қасиеті» деген нақылы жастарды елдік пен ерлікке тәрбиелеудің мәнін айқындайды. Отанға деген шынайы сүйіспеншілік пен құрмет – әр азаматтың жүрегінде патриоттық рухты оятып, ертеңгі күнге деген сенімін арттырады[2].

Әскери тәрбие тек рухани қағидалармен ғана емес, сондай-ақ түрлі әскери-спорттық іс-шаралармен, викториналар мен жарыстармен де бекітіледі. Мұндай іс-шаралар жастарға өздерінің төзімділігі мен жігерін сынап көруге, командалық жұмысқа үйренуге мүмкіндік береді. Талғат Бигелдинов өз сөзінде «Жеңіске деген сенім – ер жүрек жауынгердің ең басты қаруы» деп, жастардың өз күшіне және еліміздің болашағына деген сенімін арттырады [3].

Жастар үшін Қазақстан тарихындағы батырлардың өмірі – ел қорғаудағы ерлік пен табандылықтың символы. Қазіргі патриоттық тәрбиенің негізгі міндеті – осы құндылықтарды жас ұрпақтың бойына сіңіру. Бұл бағытта жастар ұйымдары, әскери ардагерлермен кездесулер, әскери мамандармен сұхбаттар мен тәжірибелік жұмыстар маңызды рөл атқарады. Қарт ардагерлермен кездесулер, олардың өмірден түйген тәжірибелері мен ерлікке толы естеліктері жастарға еліне деген сүйіспеншілік пен жауапкершілік сезімін сіңіруге септігін тигізеді.

Жастардың дене тәрбиесі мен денсаулығын нығайтуға да көп көңіл бөлінеді. Қазақстанда жастар тек дене шынықтырумен қатар, әскери дайындыққа байланысты жарыстарға да қатыса алатын әскери спорт клубтары мен секциялары белсенді түрде дамып келеді. Бұл іс-шаралар физикалық төзімділікті дамытып қана қоймай, тәртіпті, ұжымдық рух пен жауапкершілікті нығайтуға көмектеседі. Зарница сияқты әскери-спорттық ойындар жастар арасында танымал және командалық жұмыс пен көшбасшылық дағдыларды дамытуға көмектеседі.

Әскери-патриоттық тәрбиенің басты мақсаттарының бірі – жастарды әскери қызметке дайын етіп қана қоймай, бейбітшілік пен тұрақтылықтың маңыздылығын түсінуге тәрбиелеу. Әлем көптеген қауіп-қатерлер мен сын-қатерлермен бетпе-бет келіп тұрған заманауи жағдайларда Отанды қорғау тек әскери іс-қимыл ғана емес, сонымен қатар белсенді азаматтық ұстаным, басқа халықтардың құқықтарын құрметтеу және бейбіт қатар өмір сүруге ұмтылу екенін түсіну маңызды аспект болып табылады. Қазақстан көпұлтты мемлекет ретінде өз азаматтары арасында толеранттылық пен өзара сыйластықты тәрбиелеуге ерекше мән береді, бұл да патриоттық тәрбиенің маңызды бөлігі болып табылады.

Қазақстандағы әскери-патриоттық тәрбиені мемлекеттік қолдау түрлі бағдарламалар мен іс-шараларды қаржыландыру мен ұйымдастыруды қамтиды. Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі және басқа да мемлекеттік органдар жастарды әскери қызметке дайындауға және олардың бойында патриоттық қасиеттерді дамытуға бағытталған

бағдарламаларды әзірлеуге және іске асыруға белсенді түрде атсалысуда. Бұл үдерісте патриоттық тәрбие, әскери қызмет пен еліміздің әскери тарихына қатысты тақырыптарды қамтитын бұқаралық ақпарат құралдарының да үлесі зор.

Қазақстандағы әскери-патриоттық тәрбие де еліміздің мәдени-тарихи мұрасын сақтауға жауапкершілік сезімін дамытуға бағытталған. Жастар әскери тарихқа қатысты ескерткіштерді сақтау бағдарламаларына, сондай-ақ мәдени дәстүрлерді зерделеу мен насихаттауға бағытталған іс-шараларға қатысуға белсенді қатысуда. Бұл бағдарламалар жастарға өткенді есте сақтаудың маңыздылығын және өз халқының болашағы үшін жауапкершілікті түсінуге көмектеседі.

Қазақстандағы әскери-патриоттық тәрбиенің аспектілерін қарастыруды жалғастыра отырып, бұл үдерістегі оқу орындарының рөлін атап өту қажет. Мектептер, колледждер мен университеттер патриоттық құндылықтарды сіңіріп, жастарды тәрбиелеудің маңызды алаңдары болып табылады. Оқу орындарының оқу бағдарламасына еліміздің әскери тарихы мен халықаралық қақтығыстар туралы теориялық білім ғана емес, алғашқы әскери дайындық сияқты практикалық сабақтар да енгізілген. Студенттер оқу-жаттығу, қару-жаракпен жұмыс істеу негіздерін меңгереді, сондай-ақ қажет болған жағдайда Отанды қорғау міндеттерін орындау үшін пайдалы болуы мүмкін негізгі дағдыларды меңгереді. Мұндай пәндердің енгізілуі отансүйгіштік сананың ерте қалыптасуына және әскери қызметке дайын болуына ықпал етеді.

Білім беру бағдарламаларымен қатар патриоттық сезімді нығайтуға қолайлы жағдай жасауға көп көңіл бөлінеді. Мектептер мен колледждерде ел тарихындағы маңызды даталарға арналған тақырыптық іс-шаралар өткізіледі. Мысалы, Жеңіс күні, Конституция күні немесе Отан қорғаушылар күні тек салтанатты іс-шаралармен ғана емес, сонымен қатар маңызды тарихи оқиғалар мен Қазақстанның халықаралық аренадағы рөлі туралы студенттердің білімдерін тереңдетуге бағытталған байқаулар, көрмелер, викториналар өткізіледі. Мұндай жұмыстар мектеп оқушылары мен студенттердің өз халқының тарихи жетістіктерінің маңыздылығын сезініп, өз елі мен халқына деген мақтаныш сезімін дамытады.

Әскери-патриоттық тәрбие беру жүйесі де Қазақстан қарулы күштерінің қызметімен тығыз байланысты. Еліміздің әскери мекемелері оқу құрылымдарымен және қоғамдық ұйымдармен белсенді өзара әрекеттесіп, бірлескен іс-шаралар, әскери базаларға экскурсиялар, демонстрациялық жаттығулар, әскери мамандармен кездесулер ұйымдастырады. Бұл жастарға әскердің өмірі мен қызметіне ішкі көзқараспен қарауға мүмкіндік береді, әскери қызметтің маңыздылығын түсінеді және азаматтық халық пен қарулы күштер арасындағы байланысты нығайтады. Бұл үдерісте әскери қызметтің маңыздылығы мен әскери борышын өтеудің құқықтық негіздері туралы түсіндіру жұмыстары жүргізілетін әскерге шақыру науқандары да маңызды рөл атқарады.

Әскери-патриоттық тәрбие беру үдерісінде мәдени-көпшілік шаралардың маңыздылығын да атап өткен жөн. Қазақстан тарихының қаһармандық беттеріне арналған театрландырылған қойылымдар, деректі фильмдер, кітаптар мен музыкалық шығармалар патриоттық сананы қалыптастыруда маңызды рөл атқарады. Соңғы жылдары Ұлы Отан соғысы оқиғалары мен қазақстандықтардың осы соғыс майдандарындағы ерліктеріне арналған көркем және деректі фильмдердің саны айтарлықтай өсті. Бұл шығармалар жастардың бойында әскери борышты, ерлік пен Отанға адалдықтың маңыздылығын ұғындыра отырып, терең әсер етеді.

Әскери-патриоттық тәрбиеде соғыс ардагерлерінің ерліктерін есте сақтау және жеткізу ерекше орын алады. Қазақстанда Ұлы Отан соғысы, Ауған соғысы және басқа да әскери қақтығыстар ардагерлерімен жұмыс істеуге көп көңіл бөлінеді. Ардагерлер мектептегі ерлік сабақтарына қатысып, жастармен кездесіп, өздерінің жауынгерлік тәжірибелері мен майдандағы өмірі туралы әңгімелейді. Әскери іс-шараларға тікелей қатысушылармен бұл жанды қарым-қатынас өскелең ұрпаққа айтарлықтай әсер етіп, олардың уақыт байланысын сезінуіне және әрбір азаматтың ел қорғанысына қосқан жеке үлесі маңыздылығын түсінуге мүмкіндік береді.

Соңғы жылдары Қазақстанда волонтерлар қозғалысы да дамып келеді, олар әскери-патриоттық тәрбиеге арналған іс-шараларға белсенді қатысады. Жастар ардагерлерге көмек көрсетіп, ескерткіштерді тазалау және абаттандыру акцияларын ұйымдастырып, тарихи даталарға арналған іс-шаралар өткізуде. Волонтерлік қызмет жастардың ынтымақ пен жауапкершілік сезімін нығайтып қана қоймай, тарихи жадты сақтап, келешек ұрпаққа жеткізуге септігін тигізеді.

Әскери-патриоттық тәрбиенің бірдей маңызды аспектісі дене тәрбиесі мен салауатты өмір салтын насихаттау болып табылады. Мықты және дені сау жастар – мемлекеттің маңызды тірегі, сондықтан спортты, әсіресе әскери спортты дамытуға көп көңіл бөлінуде. Елде «Зарница» сынды жарыстар, әскери-спорттық лагерьлер мен ұлдар мен қыздар қатысатын жекпе-жек өнерінің әртүрлі түрлерінен чемпионаттар үнемі өткізіліп тұрады. Бұл іс-шаралар жастардың дене дайындығын арттырып қана қоймай, әскери қызметке дайындықтың маңызды құрамдас бөлігі болып табылатын ұжымшылдық, жауапкершілік, көшбасшылық сияқты қасиеттерді дамытады.

Әскери-патриоттық тәрбие беру саласындағы халықаралық ынтымақтастықтың маңыздылығын ұмытпаған жөн. Қазақстан әскери дайындық және жастарды тәрбиелеуде тәжірибе алмасу саласында әртүрлі елдермен белсенді әрекеттеседі. Бірлескен оқу-жаттығулар, алмасу бағдарламалары және халықаралық жастар форумдары қазақстандық жастарға патриоттық тәрбие беру және әскери қызметке дайындау мәселелері бойынша басқа елдердің тәжірибесімен танысуға, сондай-ақ халықтар арасындағы достық пен өзара түсіністікті нығайтуға көмектесетін халықаралық байланыстарды орнатуға мүмкіндік береді.

Ұлттық бірегейлікті нығайтуда Қазақстандағы әскери-патриоттық тәрбиенің де маңызы зор. Түрлі этностар тату-тәтті өмір сүріп жатқан еліміздің көпұлтты құрамына ерекше назар аударылады. Көпұлтты мемлекетте патриотизмді тәрбиелеу елде тұратын халықтар арасындағы бірлік пен өзара сыйластықты нығайтуға бағытталған ерекше көзқарасты қажет етеді. Әрбір азамат өзінің ұлтына қарамастан Қазақстанның тағдырына қатыстылығын сезініп, оның болашағын ортақ іс деп санауы маңызды.

Осы тұрғыда әскери-патриоттық тәрбие беруде Мемлекеттік Ту, Елтаңба, Әнұран сияқты мемлекеттік рәміздер белсенді түрде қолданылуда. Білім беру мекемелерінде, мемлекеттік және қоғамдық ұйымдарда жастар осы рәміздерді құрметтеуге, мақтан етуге үйренетін салтанатты шараларды ұдайы өткізеді. Мәселен, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері күні барлық мектептер мен жоғары оқу орындарында салтанатты жиындар мен патриоттық сабақтар өткізіледі. Бұл іс-шаралар өскелең ұрпақтың ел тәуелсіздігі мен егемендігінің нышаны ретіндегі мемлекеттік рәміздердің маңызын ұғындырады, олардың патриоттық сезімін нығайтып, өз еліне деген мақтаныш сезімін оятады.

Әскери-патриоттық тәрбиеге патриоттық идеялар мен тарихи жадты жеткізудің маңызды құралына айналған әдебиет пен киноның қосқан үлесі ерекше. Қазақстанда ұлттық қаһармандарға, әскери оқиғаларға және ел тарихындағы маңызды сәттерге арналған фильмдер белсенді түрде жасалуда. «Адамдар арасындағы шақалақ», «Бауыржан Момышұлы», «Көшпенді» сынды фильмдер тарихи жадты сақтаудың маңыздылығына тоқталып, көрермендердің ата-бабаларына деген мақтаныш сезімін оятады. Әдеби шығармалардың да патриоттық идеяны жеткізуде алар орны ерекше. Тарихи романдар, атақты батырлардың өмірбаяндары сияқты қазақ жазушыларының шығармалары жастарға ата-бабаларының ерлігі мен ерлігін тереңірек түсінуге көмектеседі.

Әскери-патриоттық тәрбиеде діннің де алатын орны зор. Түрлі дін өкілдері тұратын Қазақстанда жастардың рухани-адамгершілік тәрбиесіне ерекше көңіл бөлінеді. Діни бірлестіктер адалдық, жауапкершілік, Отанға, қоғамға адал қызмет ету сияқты маңызды қасиеттердің қалыптасуына ықпал етеді. Мысалы, ислам Қазақстанның дәстүрлі діндерінің бірі бола отырып, патриоттық тәрбие міндеттерімен үйлесетін маңызды адамгершілік құндылықтарды уағыздайды. Жастарды Отанға қызмет етуде татулыққа, келісімге, бірлікке шақырып, тәрбие жұмыстарына дін өкілдері де атсалысуда.

Сонымен қатар, Қазақстан армиясының мемлекетті қорғауға ғана емес, азаматтардың бойында борыш пен патриоттық сезімді тәрбиелеуге ықпал ететін институт ретінде дамуын атап өткен жөн. Жастарды әскери қызметке дайындауда және әскери борышын ойдағыдай атқаруға қажетті моральдық және дене қасиеттерін дамытуда армия басты рөл атқарады. Қазақстанның заманауи қарулы күштері ең жаңа технологиялармен жабдықталған, бұл болашақ сарбаздардан физикалық және интеллектуалдық дайындығы жоғары болуын талап етеді. Әскери борышын өтеп жүрген жастар әскери машықтарды менгеріп қана қоймай, тәртіптің, адалдықтың, ұжымшылдықтың маңыздылығы туралы өмірлік сабақ алады. Бұл да жастардың бойындағы отансүйгіштік қасиеттерді одан әрі дамытуға септігін тигізеді.

Сондай-ақ әскери-патриоттық тәрбиенің маңызды элементі Қазақстанның халықаралық бітімгершілік миссияларына қатысуы болып табылады. Қазақстандық әскерилер әлемнің әртүрлі аймақтарында бейбітшілік пен тұрақтылықты сақтауға бағытталған БҰҰ және басқа да ұйымдардың халықаралық операцияларына бірнеше рет қатысты. Бұл миссиялар еліміздің жаһандық қауіпсіздікке үлес қосуға дайын екенін көрсетіп қана қоймай, қазақстандық жауынгерлердің халықаралық аренадағы бейбітшілік үшін жауапкершілік сезімін оятуында. Бітімгершілік миссияларға қатысу жастарға Қазақстанның жаһандық рөлін түсінуге және халықаралық қауіпсіздік мәселелерінде белсенді азаматтық ұстанымның маңыздылығын түсінуге көмектеседі.

Отан қорғаушылар күні, Жеңіс күні және басқа да атаулы даталарға арналған шерулер, шерулер мен митингілер сияқты патриоттық тәрбие беруде тәрбиелік бағдарламалармен қатар бұқаралық іс-шаралар мен акциялардың маңызы зор. Бұл іс-шаралар азаматтарды біріктіріп, олардың өз елінің тарихы мен мәдениетімен ортақ байланысын сезінуге мүмкіндік береді. Еліміздің бас қаласы Астанада, сондай-ақ басқа да қалаларда өтіп жатқан шерулер мен мерекелік шаралар – ұлт күші мен бірлігінің белгісі. Жастар әскери шерулерді тамашалап, ардагерлердің әңгімелерін тыңдай отырып, бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтаудың маңыздылығын, Қазақстанның болашағындағы рөлін тереңірек түсінеді.

Атап өтуді қажет ететін соңғы аспект әскери-патриоттық тәрбие жүйесін уақыттың жаңа талаптары мен талаптарына бейімдеу қажеттілігіне қатысты. Жаһандану және ақпараттық технологиялардың қарқынды дамуы жағдайында әскери-патриоттық тәрбиенің заманауи шындықтарды ескере отырып, жаңа коммуникация құралдарын тиімді пайдаланудың маңызы зор. Осы тұрғыда мемлекеттік және оқу орындары цифрлық технологияларды оқу үдерісіне белсенді түрде енгізіп, тарихты, ерлік істерді және әскери дайындықты зерделеуге арналған онлайн алаңдарды құруда. Әлеуметтік желілер мен интернет-ресурстар жастар арасында патриоттық идеяларды таратудың қуатты құралына айналуға, бұл цифрлық өзара әрекеттесу дәуірінде ерекше маңызды.

Қорытындылай келе, Қазақстандағы әскери-патриоттық тәрбие қоғамның барлық салаларына әсер ететін күрделі және көп деңгейлі процесс екенін атап өтуге болады. Бұл тек әскери қызметке дайындық емес, жастардың бойында адамгершілік бағыт-бағдар, ұлттық тарих пен мәдениетке деген құрмет, сондай-ақ өз елінің болашағы үшін жауапкершілік сезімін қалыптастыру. Әлем жаңа қауіп-қатерлер мен сын-қатерлермен бетпе-бет келіп тұрған қазіргі жағдайда Қазақстан мен оның азаматтары үшін патриоттық рух пен Отанды қорғауға әзірлікті нығайту қажеттігі өзекті мәселе болып қала береді.

Әдебиеттер:

1. Б. Момышұлының шығармалар жинағы, Алматы: Өнер, 2010 ж.
2. Қ. Қайсенов, «Партизан жазбалары», Алматы: Жазушы, 1984 ж.
3. Т. Бигелдинов, «Ил-2 шабуылшысының күнделігі», Алматы: Жазушы, 1989 ж.